

TROTS
EN
VOORoorDEEL
JANE
AUSTEN

1813

Voorwoord

Gepubliceerd in 1813 is *Trots en Vooroordeel* veel meer dan een liefdesroman: het is een fijne, heldere en tijdloze satire op de zeden en sociale illusies van Engeland in het begin van de negentiende eeuw. Onder het vernis van een romantische komedie ontvouwt zich een werk van uitzonderlijke psychologische subtiliteit, waarin geest en gevoeligheid elkaar bevechten in een spel van schijn en waarheid.

Jane Austen, een ironische en scherpzinnige observator, brengt daarin de provinciale Britse samenleving in beeld met een bijna chirurgische precisie. Via het lot van Elizabeth Bennet, een levendige en onafhankelijke jonge vrouw, en van Mr. Darcy, een arrogante maar oprechte aristocraat, verkent zij de valkuilen van voorbarige oordelen, de fouten van snobisme en de strijd tegen klassevooroordelen.

Hun verhaal, vol misverstanden, respect en ingehouden passie, illustreert de geboorte van een liefde die niet gebaseerd is op conventie, maar op de wederzijdse erkenning van karakters.

Met een pen die tegelijk ironisch en welwillend is, onthult Austen de intelligentie en waardigheid van de vrouw in een tijdperk waarin het huwelijk de enige sociale weg bleef die vrouwen openstond. Haar humor, haar kunst van de dialoog en haar beheersing van het detail maken van haar een romanschrijfster van een verrassende moderniteit.

Twee eeuwen later blijft *Trots en Vooroordeel* ontroeren, amuseren en inspireren. Achter de bals, de landhuizen en de verkeerd begrepen brieven schuilt een universele les over oprechtheid, innerlijke vrijheid en de kracht van een liefde die verlicht wordt door de rede.

Inhoudsopgave

I	6
II.....	8
III	10
IV	14
V.....	16
VI	19
VII.....	24
VIII.....	29
IX	34
X.....	38
XI	43
XII	46
XIII.....	48
XIV	52
XV.....	54
XVI.....	57
XVII	64
XVIII.....	66
XIX.....	75
XX.....	79
XXI.....	83
XXII	87
XXIII.....	91
XXIV	94
XXV	97
XXVI.....	100
XXVII	104
XXVIII.....	107
XXIX.....	110
XXX	115

XXXI.....	118
XXXII.....	121
XXXIII.....	124
XXXIV.....	128
XXXV.....	132
XXXVI.....	138
XXXVII.....	142
XXXVIII.....	145
XXXIX.....	147
XL.....	150
XLI.....	153
XLII.....	157
XLIII.....	160
XLIV.....	169
XLV.....	173
XLVI.....	176
XLVII.....	182
XLVIII.....	189
XLIX.....	194
L.....	199
LI.....	203
LII.....	207
LIII.....	213
LIV.....	218
LV.....	221
LVI.....	225
LVII.....	231
LVIII.....	235
LIX.....	240
LX.....	245
LXI.....	248

Het is een universeel erkende waarheid dat een vrijgezelle man met een groot vermogen op zoek moet zijn naar een vrouw. Hoe weinig men ook weet van zijn gevoelens in dit opzicht, zodra hij zich in een nieuwe buurt vestigt, zit deze gedachte zo vast in de hoofden van de omwonenden dat ze hem onmiddellijk beschouwen als het rechtmatige eigendom van een van hun dochters. “Weet u, mijn lieve,” zei mevrouw Bennet op een dag tegen haar man, “dat Netherfield Park eindelijk verhuurd is?”

Meneer Bennet antwoordde dat hij dat niet wist. “Welnu, het is gebeurd. Ik heb het van mevrouw Long, die net weg is.” Meneer Bennet zweeg. “Wilt u dan niet weten wie er komt wonen?” riep zijn vrouw ongeduldig.

“U brandt van verlangen het me te vertellen en ik heb er geen bezwaar tegen het te horen.”

Meer had mevrouw Bennet niet nodig. “Nou, mijn lieve, volgens mevrouw Long is de nieuwe huurder van Netherfield een zeer rijke jongeman uit het noorden van Engeland. Hij is maandag in een postkoets gekomen om het huis te bekijken en was er zo weg van dat hij meteen een akkoord heeft gesloten met meneer Morris. Hij neemt er zijn intrek voor Michaëlmis en een aantal bedienden komt al eind volgende week om het huis in orde te maken.”

“Hoe heet hij?”

“Bingley.”

“Is hij getrouwd of vrijgezel?”

“O! Vrijgezel, lieve! Vrijgezel en schatrijk! Vier- of vijfduizend pond per jaar! Wat een geluk voor onze meisjes!”

“Onze meisjes? Wat heeft dat met hen te maken?”

“Wat bent u toch vervelend, mijn lieve! U begrijpt best dat ik denk dat hij een goede partij voor een van hen zou kunnen zijn.”

“Is hij met dat doel hierheen gekomen?”

“Met dat doel! Wat een grap! Hoe kunt u zoiets zeggen?... Maar het zou helemaal niet onwaarschijnlijk zijn als hij verliefd werd op een van hen. Daarom moet u hem beslist een bezoek brengen zodra hij er is.”

“Ik zie er het nut niet van in. Ga zelf maar met de meisjes, of stuur ze alleen – dat is misschien nog beter, want u bent zo goed geconserveerd dat meneer Bingley zich zou kunnen vergissen en zijn voorkeur op u laat vallen.”

“U vleit me, lieve. Ik heb vroeger zeker mijn deel van de schoonheid gehad, maar nu doe ik geen aanspraak meer. Als een vrouw vijf dochters heeft die op huwbare leeftijd zijn, moet ze ophouden aan haar eigen charmes te denken.”

“Zeker als er in zo’n geval zelden veel van over is.”

“Enfin, lieve, u moet absoluut naar meneer Bingley toe zodra hij onze buurman is.” “Ik beloof niets.”

“Maar denk toch aan uw dochters, wat zo’n huwelijk voor een van hen zou betekenen! Sir William en lady Lucas hebben besloten erheen te gaan alleen om die reden, want u weet dat ze normaal nooit als eersten een bezoek brengen aan nieuwkomers. Ik zeg het nog eens: u moet erheen, anders kunnen wij er zelf niet naartoe.”

“U bent echt veel te scrupuleus, lieve. Ik ben ervan overtuigd dat meneer Bingley blij zou zijn u te zien, en ik kan u een briefje meegeven waarin ik hem mijn hartelijke toestemming geef om te trouwen met welke van mijn dochters hij maar kiest. Al zou ik wel een goed woordje doen voor mijn kleine Lizzy.”

“Wat een idee! Lizzy heeft niets meer dan de anderen; ze is lang niet zo knap als Jane en heeft niet de levendigheid van Lydia.”

“Ze hebben inderdaad niet veel om zich aan te bevelen, ze zijn net zo dom en onwetend als alle andere jonge meisjes. Maar Lizzy heeft wel iets meer verstand dan haar zussen.”

“O! Meneer Bennet, zo over uw eigen dochters spreken!... U vindt het altijd heerlijk om mij te plagen; u hebt geen medelijden met mijn arme zenuwen!”

“U vergist zich, lieve! Ik heb het grootste respect voor uw zenuwen. Het zijn oude vrienden: al meer dan twintig jaar hoor ik u er met achting over spreken.”

“Ach! U hebt geen idee wat ik lijd!”

“Ik hoop toch dat u er bovenop komt en lang genoeg leeft om nog veel jongemannen met vierduizend pond per jaar in de buurt te zien komen wonen.”

“En als er twintig komen, wat heb ik eraan als u weigert kennis met hen te maken?”

“Wees maar gerust, lieve, als het er twintig zijn, ga ik ze allemaal bezoeken.” Meneer Bennet was zo’n vreemd mengsel van snelle geest, sarcastische humor, grilligheid en gereserveerdheid dat zelfs drieëntwintig jaar ervaring zijn vrouw niet hadden geholpen zijn karakter te doorgronden. Dat van mevrouw Bennet was eenvoudiger: ze had een matige intelligentie, weinig kennis en een wispelturig humeur. Als ze slechtgehumeurd was, verbeeldde ze zich dat ze zenuwachtig was. Het grote doel in haar leven was haar dochters te laten trouwen, haar grootste plezier bestond uit visites en roddels.

Meneer Bennet was een van de eersten die zich bij meneer Bingley presenteerde. Hij had altijd al van plan geweest om dat te doen, hoewel hij tot het laatste moment tegen zijn vrouw bleef volhouden dat het hem niets kon schelen. Pas de avond na dat bezoek kwam mevrouw Bennet het te weten. Zo hoorde ze het: Meneer Bennet keek naar zijn tweede dochter, die bezig was een hoed te versieren, en zei plotseling:

“Ik hoop, Lizzy, dat meneer Bingley hem naar zijn smaak vindt.”

“We hebben geen enkele kans om de smaak van meneer Bingley te leren kennen,” antwoordde de moeder verbitterd, “want we zullen geen omgang met hem hebben.”

“U vergeet, mama,” zei Elizabeth, “dat we hem op een avond zullen ontmoeten en dat mevrouw Long heeft beloofd ons aan hem voor te stellen.”

“Mevrouw Long zal dat niet doen; ze heeft zelf twee nichtjes om onder te brengen. Het is een egoïstische en hypocriete vrouw. Ik verwacht niets van haar.”

“Ik ook niet,” zei meneer Bennet, “en ik ben blij dat u niet op haar diensten hoeft te rekenen.”

Mevrouw Bennet vond het niet nodig te antwoorden; maar omdat ze zich niet kon beheersen, begon ze een van haar dochters uit te foeteren:

“Kitty, in hemelsnaam, hoest toch niet zo. Heb een beetje medelijden met mijn zenuwen.”

“Kitty heeft geen gevoel voor timing,” zei de vader, “ze kiest nooit het juiste moment om te hoesten.”

“Ik hoest niet voor mijn plezier,” antwoordde Kitty geprikkeld. “Wanneer is het volgende bal, Lizzy?”

“Over twee weken.”

“Precies!” riep haar moeder uit. “En mevrouw Long komt pas de dag ervoor terug. Het is dus onmogelijk dat zij meneer Bingley aan ons voorstelt, want ze zal zelf nog geen kennis met hem hebben gemaakt.”

“Nou, lieve vriendin, dan hebt u dit voordeel op mevrouw Long: ú kunt hém aan háár voorstellen.”

“Onmogelijk, meneer Bennet, onmogelijk, want ik ken hem niet. Wat vindt u er leuk aan om mij zo te plagen?”

“Ik bewonder uw scrupules; een kennismaking van nog geen twee weken is natuurlijk niets, maar als wij het initiatief niet nemen, doet iemand anders het wel. Mevrouw Long zal zeker geroerd zijn door onze vriendelijkheid, en als u de presentatie niet wilt doen, neem ik het wel op me.” De meisjes keken hun vader vol verbazing aan. Mevrouw Bennet zei slechts: “Onzin, allemaal.”

“Wat is de betekenis van die krachtige uitroep?” vroeg haar man. “Bedoelt u daarmee de formele regels van een presentatie? In dat geval ben ik het niet helemaal met u eens. Wat vindt u ervan, Mary? U bent zo’n nadenkend jongedame, altijd verdiept in dikke boeken.”

Mary had graag een diepzinnige opmerking gemaakt, maar wist niets te bedenken.

“Terwijl Mary haar gedachten verzamelt,” ging hij verder, “laten we terugkeren naar meneer Bingley.”

“Ik wil niets meer over meneer Bingley horen!” verklaarde mevrouw Bennet.

“Dat spijt me zeer; waarom hebt u dat niet eerder gezegd? Als ik het vanmorgen had geweten, had ik zeker afgezien van mijn bezoek. Heel jammer, maar nu de stap eenmaal is gezet, kunnen we de omgang niet meer ontlopen.” De verbazing van de dames was precies zo groot als meneer Bennet had gehoopt, vooral die van zijn vrouw – hoewel ze, nadat de eerste vreugde-uitbarsting was bedaard, verzekerde dat ze er helemaal niet van opkeek.

“Wat bent u toch goed, mijn lieve man! Ik wist wel dat ik u uiteindelijk zou overreden. U houdt te veel van uw dochters om zo’n kennismaking te verwaarlozen. Hemeltjelief, wat ben ik blij! En wat een geweldige grap ook, dat u vanmorgen dat bezoek hebt gebracht en er tot nu toe niets over hebt gezegd!”

“Nu mag je hoesten zoveel je wilt, Kitty,” zei meneer Bennet. En hij verliet de kamer, een beetje moe van de uitbundigheid van zijn vrouw.

“Wat hebben jullie toch een uitstekende vader, kinderen!” vervolgde zij, zodra de deur dicht was. “Ik weet niet hoe jullie hem ooit zullen kunnen terugbetalen. Op onze leeftijd, dat mag ik wel toegeven, vind je niet veel plezier meer in het steeds weer maken van nieuwe kennissen. Maar voor jullie zouden we alles doen!... Lydia, lieverd, ik weet zeker dat meneer Bingley op het volgende bal met jou zal dansen, ook al ben je de jongste.”

“O!” zei Lydia vastberaden, “ik ben nergens bang voor; ik ben wel de jongste, maar ik ben de langste.” De rest van de avond werd doorgebracht met gissingen: de dames vroegen zich af wanneer meneer Bingley het bezoek van meneer Bennet zou teruggeven en op welke dag men hem zou kunnen uitnodigen voor het diner.

Ondanks alle vragen waarmee mevrouw Bennet, met hulp van haar dochters, haar man bestookte over meneer Bingley, kon ze van hem geen beschrijving loskrijgen die haar nieuwsgierigheid bevredigde. De dames probeerden het met allerlei tactieken: directe vragen, slimme veronderstellingen, verre gissingen. Maar meneer Bennet ontweek zelfs de slimste manoeuvres, en uiteindelijk moesten ze zich tevredenstellen met de tweedehands informatie die hun buurvrouw lady Lucas verschafte.

Haar verslag was zeer gunstig: sir William, haar man, was verrukt geweest over de nieuwe buurman. Hij was heel jong, een knappe jongen, en – wat hem helemaal sympathiek maakte – hij was van plan naar het komende bal te komen en een hele groep vrienden mee te nemen. Wat kon men zich beter wensen? Dansen leidt rechtstreeks tot verliefdheid; men mocht veel hopen voor het hart van meneer Bingley.

“Als ik maar één van mijn dochters gelukkig gevestigd zag op Netherfield en de anderen even goed getrouwd,” herhaalde mevrouw Bennet tegen haar man, “dan zou ik niets meer te wensen hebben.”

Een paar dagen later bracht meneer Bingley zijn tegenbezoek aan meneer Bennet en bleef ongeveer tien minuten bij hem in de bibliotheek. Hij had gehoopt een glimp op te vangen van de jonge meisjes wier charme hem zo was aangeprezen, maar hij zag alleen de vader. De dames hadden meer geluk: vanuit een raam op de bovenverdieping konden ze vaststellen dat hij een blauwe jas droeg en op een zwart paard reed.

Kort daarna werd hem een uitnodiging voor het diner gestuurd, en mevrouw Bennet was al bezig een menu samen te stellen dat eer zou doen aan haar kwaliteiten als gastvrouw, toen het antwoord van meneer Bingley alles in de war stuurde: hij moest de volgende dag naar Londen en kon dus helaas niet de eer hebben de uitnodiging aan te nemen, enzovoort.

Mevrouw Bennet was helemaal van de kaart. Ze kon zich niet voorstellen welke zaak meneer Bingley zo kort na zijn aankomst in Hertfordshire naar Londen riep. Zou hij soms zijn tijd doorbrengen met van hot naar her reizen in plaats van zich fatsoenlijk te vestigen op Netherfield, zoals zijn plicht was? Lady Lucas stilde haar angsten een beetje door te suggereren dat hij waarschijnlijk naar Londen was gegaan om de vrienden op te halen die hij mee zou nemen naar het bal. En spoedig ging het gerucht dat meneer Bingley twaalf dames en zeven heren zou meebrengen. De meisjes klaagden over zo'n overdreven aantal danspartners, maar de avond voor het bal hoorden ze tot hun opluchting dat meneer Bingley uit Londen slechts zijn vijf zussen en een neef had meegenomen. Uiteindelijk bestond het gezelschap uit Netherfield, toen het de balzaal betrad, uit slechts vijf personen: meneer Bingley, zijn twee zussen, de man van de oudste en nog een jongeman.

Meneer Bingley viel onmiddellijk in de smaak door zijn aangename uiterlijk, zijn voorname houding, zijn vriendelijke gezicht en zijn gemakkelijke, natuurlijke manieren. Zijn zussen waren mooie vrouwen met onbetwistbare elegantie, en zijn zwager, meneer Hurst, zag eruit als een gentleman, meer niet; maar de grote gestalte, het knappe gezicht, de voorname allure van zijn vriend meneer Darcy, versterkt door het gerucht dat vijf minuten na zijn aankomst al door alle groepen ging – dat hij tienduizend pond per jaar had – trokken al snel de aandacht van de hele zaal op hem.

De mannen vonden hem een knappe kerel, de vrouwen verklaarden dat hij veel beter was dan meneer Bingley, en een groot deel van de avond werd hij met de grootste bewondering bekeken.

Langzamerhand echter bracht zijn houding teleurstelling teweeg en veranderde die gunstige indruk. Men ontdekte al snel dat hij trots was, neerbuigend op iedereen neerkeek en geen enkele tevredenheid liet blijken. Zijn enorme landgoed in Derbyshire kon niet voorkomen dat men hem onsympathiek vond en het volledige tegendeel van zijn vriend.

Meneer Bingley daarentegen had snel contact gelegd met de voornaamste personen in het gezelschap. Hij was open, opgewekt, danste elke dans mee, vond het jammer dat het bal zo vroeg eindigde en sprak over er zelf een te geven op Netherfield. Zulke perfecte manieren spreken voor zich. Wat een contrast met zijn vriend! Meneer Darcy danste slechts één keer met mevrouw Hurst en één keer met miss Bingley. De rest van de tijd liep hij door de zaal, sprak alleen met mensen uit zijn eigen groep en weigerde zich aan anderen te laten voorstellen. Hij werd al snel beoordeeld: de onaangenaamste en hooghartigste man die de aarde ooit had gedragen, en men hoopte dat hij op geen enkel ander feest meer zou verschijnen.

Tot degenen die hem het snelst veroordeelden behoorde mevrouw Bennet. De algemene afkeer werd bij haar persoonlijke wrok, omdat meneer Darcy een van haar dochters had beledigd. Door het geringe aantal heren had Elizabeth Bennet twee dansen op een stoel moeten doorbrengen, en een ogenblik had meneer Darcy dicht genoeg bij haar gestaan om te horen wat hij tegen meneer Bingley zei, die hem kwam aanmoedigen mee te dansen.

“Kom op, Darcy, ga dansen. Ik word er narrig van je alleen te zien rondlopen. Het is belachelijk. Doe zoals iedereen en dans.”

“Nee, dank je. Dansen heeft voor mij geen aantrekkingskracht tenzij ik de danspartner bijzonder goed ken. Op een bijeenkomst als deze zou ik er geen plezier aan beleven. Je zussen zijn bezet en het zou een straf voor me zijn iemand anders te vragen.”

“Je bent echt veeleisend!” riep Bingley uit. “Ik verklaar dat ik nog nooit op een avond zoveel aimabele jonge meisjes heb gezien. Een paar zijn zelfs, dat zul je toegeven, opmerkelijk knap.”

“Jouw danspartner is de enige knappe persoon hier,” zei meneer Darcy, terwijl hij naar de oudste van de Bennet-meisjes keek.

“O! Ze is het charmantste wezen dat ik ooit heb gezien; maar er zit een van haar zussen achter je die ook heel aantrekkelijk is. Laat me mijn danspartner vragen je voor te stellen.”

“Over wie heb je het?” Meneer Darcy draaide zich om, keek een ogenblik naar Elizabeth, ontmoette haar blik, wendde zijn ogen af en zei koel:

“Ze is acceptabel, maar niet knap genoeg om mij te laten dansen. Bovendien ben ik vanavond niet in de stemming om aandacht te besteden aan meisjes die aan de kant blijven zitten. Ga maar snel terug naar je glimlachende partner, je verspilt je tijd met mij.”

Meneer Bingley volgde het advies op en meneer Darcy liep weg, Elizabeth achterlatend met gevoelens jegens hem die allesbehalve hartelijk waren. Toch vertelde ze het verhaal met veel geest aan haar vriendinnen, want ze had een scherp verstand en een levendig gevoel voor humor.

Over het geheel genomen was het een prettige avond voor iedereen. Mevrouw Bennet was dolblij dat haar oudste dochter onderscheiden was door het gezelschap uit Netherfield. Meneer Bingley had twee keer met haar gedanst en zijn zussen hadden toenaderingen gemaakt. Jane was even tevreden als haar moeder, maar rustiger. Elizabeth was blij met Jane's plezier; Mary was trots dat ze aan miss Bingley was voorgesteld als het meest ontwikkelde meisje van de streek, en Catherine en Lydia hadden geen enkele dans gemist – wat op hun leeftijd voldoende was om al hun wensen te vervullen.

Ze keerden dus allemaal in een uitstekend humeur terug naar Longbourn, het dorpje waarvan de Bennets de voornaamste inwoners waren. Meneer Bennet was nog op; met een boek in de hand voelde hij de tijd nooit verstrijken en deze keer was hij wel nieuwsgierig naar het verslag van een avond die van tevoren zoveel prachtige verwachtingen had gewekt. Hij had half verwacht dat zijn vrouw teleurgesteld zou thuiskomen, maar merkte al snel dat dat niet het geval was.

“O! Mijn lieve meneer Bennet,” riep ze toen ze de kamer binnenkwam, “wat een heerlijke avond, wat een geslaagd bal! Had u er maar bij kunnen zijn... Jane heeft zoveel succes gehad! Iedereen heeft me erover gecomplimenteerd. Meneer Bingley vond haar helemaal charmant. Hij heeft twee keer met haar gedanst; ja, mijn lieve, twee keer! En zij is de enige die hij een tweede keer heeft gevraagd. Eerst vroeg hij miss Lucas – daar was ik nogal gepikeerd over – maar hij leek haar niet erg te bewonderen, wat niet verwonderlijk is. Toen hij Jane zag dansen, leek hij helemaal betoverd, vroeg wie ze was, liet zich voorstellen en vroeg haar voor de twee volgende dansen. Daarna danste hij twee keer met miss King, nog twee met Jane, de volgende met Lizzy, de ‘boulangère’ met...”

“In hemelsnaam, hou op met die opsomming,” riep haar man ongeduldig. “Als hij medelijden met mij had gehad, had hij niet half zoveel gedanst. Had hij zijn voet maar gebroken bij de eerste dans!”

“O! Mijn lieve,” ging mevrouw Bennet door, “hij heeft me helemaal voor zich gewonnen. Hij ziet er heel goed uit en zijn zussen zijn charmante vrouwen. Ik heb nog nooit zulke elegante toiletten gezien. De kant op de jurk van mevrouw Hurst...”

Hier werd ze opnieuw onderbroken; meneer Bennet wilde geen beschrijvingen van kleding horen. Zijn vrouw moest dus van onderwerp veranderen en vertelde met veel verbittering en enige overdrijving het voorval waarin meneer Darcy zo’n schokkende onbeleefdheid had getoond.

“Maar ik verzeker u,” besloot ze, “dat men niet veel verliest door niet gewaardeerd te worden door die man! Hij is een vreselijk onaangename persoon die het niet verdient dat men probeert hem te behagen. Hooghartig en minachtend, hij liep heen en weer door de zaal alsof hij zichzelf een bijzonder iemand vond. Had u er maar bij kunnen zijn om hem de les te lezen, zoals u dat zo goed kunt! Nee, echt, ik kan hem niet uitstaan.”

Toen Jane en Elizabeth alleen waren, liet Jane – die tot dan toe zeer terughoudend was geweest in haar lof over meneer Bingley – aan haar zus merken hoezeer hij haar beviel.

“Hij heeft alle kwaliteiten die men bij een jongeman waardeert,” zei ze. “Hij is verstandig, goedgehumeurd en levendig. Ik heb nog nooit bij andere jongemannen zulke aangename manieren gezien, zoveel gemak gepaard aan zo’n goede opvoeding.”

“En bovendien,” voegde Elizabeth eraan toe, “is hij een knappe jongen, wat er ook niet afdoet. We kunnen hem dus gerust volmaakt verklaren.”

“Ik voelde me zeer gevleid dat hij me een tweede keer vroeg,” zei Jane. “Ik had zo’n eer niet verwacht.”

“Ik was er niet verbaasd over. Het was heel natuurlijk. Kon hij niet zien dat jij oneindig veel mooier was dan alle andere danseressen? ... Er is geen reden om hem er dankbaar voor te zijn. Maar goed, hij is zeker heel aangenaam en ik geef je toestemming hem je sympathie te schenken. Je hebt die al aan zoveel anderen gegeven die het veel minder verdienen.”

“Lieve Lizzy!”

“De waarheid is dat jij geneigd bent iedereen met te veel welwillendheid te beoordelen: je ziet nooit een gebrek bij iemand. In mijn hele leven heb ik je nog nooit iemand horen bekritisieren.”

“Ik wil niemand te haastig beoordelen, maar ik zeg altijd wat ik denk.”

“Dat weet ik, en dat is juist wat me verbaast. Hoe kun jij, met jouw verstand, zo oprecht blind zijn voor de domheid van anderen? Jij bent de enige die genoeg oprechtheid heeft om bij mensen altijd alleen de goede kant te zien... Dus de zussen van die jongeman bevallen je ook? Ze zijn toch veel minder sympathiek dan hij.”

“Ja, bij de eerste indruk, maar als je met hen praat merk je dat ze heel aimabel zijn. Miss Bingley komt bij haar broer wonen, en ik zou zeer verbaasd zijn als we in haar geen aangename buurvrouw zouden vinden.”

Elizabeth antwoordde niet, maar ze was niet overtuigd. Het gedrag van de zussen van meneer Bingley op het bal had haar niet laten zien dat ze ernaar streefden iedereen te behagen. Met een scherpere blik en een minder eenvoudige aard dan Jane, en niet beïnvloed door de attenties van die dames, was Elizabeth minder geneigd hen gunstig te beoordelen. Ze zag in hen elegante vrouwen die zich moeite getroostten voor wie hun beviel, maar uiteindelijk toch trots en gekunsteld.

Mevrouw Hurst en miss Bingley waren tamelijk knap, ze hadden hun opvoeding genoten op een van de beste kostscholen van Londen en bezaten een fortuin van twintigduizend pond, maar de gewoonte om meer uit te geven dan ze hadden en omgang met de hoogste kringen maakten dat ze een uitstekende mening van zichzelf hadden en anderen met enige minachting beoordeelden. Ze behoorden tot een zeer goede familie uit het noorden van Engeland, iets waaraan ze liever dachten dan aan de oorsprong van hun fortuin, dat in de handel was verdiend.

Meneer Bingley had van zijn vader ongeveer honderdduizend pond geërfd. Die vader had een landgoed willen kopen, maar had niet lang genoeg geleefd om zijn plan uit te voeren. Meneer Bingley had hetzelfde voornemen en zijn zussen wensten vurig dat hij het zou realiseren. Hoewel hij Netherfield slechts had gehuurd, was miss Bingley helemaal bereid zijn huishouden te leiden, en mevrouw Hurst, die met een man was getrouwd die meer modieus dan rijk was, was evenzeer geneigd het huis van haar broer als het hare te beschouwen. Het was nog geen twee jaar geleden dat meneer Bingley meerderjarig was geworden, toen hij bij toeval over het landgoed Netherfield hoorde. Hij was het gaan bekijken, had het in een halfuur bezichtigd, en omdat de ligging en het huis hem bevielen, had hij het onmiddellijk gehuurd.

Ondanks een groot verschil in karakter waren Bingley en Darcy verbonden door een hechte vriendschap. Darcy hield van Bingley om zijn open, vertrouwende en meegaande aard – eigenschappen die zo ver verwijderd waren van zijn eigen karakter. Bingley op zijn beurt had het grootste vertrouwen in de vriendschap van Darcy en de hoogste dunk van zijn oordeel. Hij was hem intellectueel ondergeschikt, hoewel hij zelf zeker niet dom was, maar Darcy was hooghartig, gereserveerd, met een koude en ontmoedigende beleefdheid, en daarin had zijn vriend weer het voordeel. Waar hij verscheen, was Bingley zeker van succes; de manieren van Darcy wekten te vaak alleen maar afkeer.

Men hoefde hen maar over het bal in Meryton te horen spreken om hun karakters te kunnen beoordelen: Bingley had nog nooit zulke aimabele mensen ontmoet, zulke knappe meisjes; iedereen was attent voor hem geweest; geen stijfheid of ceremonie; hij had zich al snel thuis gevoeld: en wat miss Bennet betrof, zij was werkelijk een engel van schoonheid! ... Meneer Darcy daarentegen had daar alleen maar een verzameling mensen gezien zonder elegance of charme; niemand had ook maar de minste interesse bij hem gewekt; niemand had hem sympathie getoond of plezier verschaft. Hij erkende dat miss Bennet knap was, maar ze glimlachte te veel.

Mevrouw Hurst en haar zus waren het daarmee eens; toch beviel Jane hun; ze verklaarden dat het een aimabel meisje was met wie men zeker vriendschap kon sluiten. En hun broer voelde zich door dit oordeel gerechtigd naar hartenlust over miss Bennet te dromen.

Op korte afstand van Longbourn woonde een familie met wie de Bennets bijzonder goed bevriend waren. Sir William Lucas was begonnen in Meryton, waar hij in de handel een bescheiden fortuin had vergaard, toen hij tot ridder was geslagen na een toespraak die hij als burgemeester tot de koning had gehouden.

Deze onderscheiding was hem een beetje naar het hoofd gestegen en had hem een afkeer bezorgd van de handel en het eenvoudige leven in zijn stadje. Hij had beide achter zich gelaten en was met zijn gezin naar een landgoed verhuisd dat op ongeveer een mijl van Meryton lag en sindsdien Lucas Lodge heette.

Daar, bevrijd van de last van de zaken, kon hij naar hartelust peinzen over zijn eigen belangrijkheid en zich toeleggen op het worden van de hoffelijkste man ter wereld. Zijn nieuwe titel verrukte hem, zonder dat het hem ook maar een greintje arrogantie gaf; integendeel, hij overstelpde iedereen met attenties. Van nature ongevaarlijk, vriendelijk en behulpzaam, had zijn presentatie aan het hof van St. James van hem een echte gentleman gemaakt.

Lady Lucas was een zeer goede vrouw, wier middelmatige verstand haar in staat stelde prettig met mevrouw Bennet om te gaan. Ze had meerdere kinderen, en de oudste, een intelligente en verstandige jonge vrouw van zevenentwintig, was de bijzondere vriendin van Elizabeth.

De jongedames Lucas en de jongedames Bennet hadden de gewoonte om na een bal bij elkaar te komen en hun indrukken uit te wisselen.

Daarom zagen we de ochtend na het bal in Meryton de jongedames Lucas al bij Longbourn arriveren. “U bent de avond goed begonnen, Charlotte,” zei mevrouw Bennet tegen miss Lucas met een iets geforceerde vriendelijkheid. “U was de eerste die meneer Bingley vroeg.”

“Ja, maar hij leek de tweede danspartner met wie hij danste veel meer te waarderen.”

“O! U bedoelt Jane, omdat hij twee keer met haar heeft gedanst. Dat klopt, hij leek haar behoorlijk te bewonderen, en ik geloof zelfs dat het meer was dan alleen maar lijken... Er is me iets over verteld – ik weet niet meer precies wat – waarin meneer Robinson ter sprake kwam...”

“U bedoelt misschien het gesprek tussen meneer Bingley en meneer Robinson dat ik toevallig heb opgevangen; heb ik dat niet aan u doorverteld? Meneer Robinson vroeg hem wat hij vond van onze bijeenkomsten in Meryton, of hij niet vond dat er veel knappe mensen onder de danseressen waren en wie volgens hem de mooiste was. Op die vraag antwoordde meneer Bingley zonder aarzelen: ‘O! De oudste van de jongedames Bennet; daarover bestaat geen twijfel.’”

“Ziet u well! Nou, dat is duidelijk gesproken. Het lijkt er inderdaad op dat... Maar het kan ook zijn dat het nergens toe leidt...”

“Ik heb dat gesprek heel goed gehoord. Dat kan ik niet zeggen van het gesprek dat jij hebt afgeluisterd, Eliza,” zei Charlotte. “De opmerkingen van meneer Darcy zijn minder vleidend dan die van zijn vriend. Arme Eliza! Om jezelf slechts ‘acceptabel’ te horen noemen!”

“Alstublieft, probeer Lizzy niet aan te zetten om zich gekwetst te voelen door die onbeschoftheid. Het zou een groot ongeluk zijn als ze een man zou behagen die zo onaangenaam is. Mevrouw Long vertelde me gisteravond dat hij een halfuur naast haar heeft gestaan zonder zijn mond open te doen.”

“Zou u zich niet vergissen, mama?” zei Jane. “Ik heb meneer Darcy zeker met haar zien praten.”

“Ja, inderdaad, omdat zij hem uiteindelijk vroeg of hij het naar zijn zin had op Netherfield en hij wel móést antwoorden, maar het schijnt dat hij er zeer verontwaardigd uitzag dat iemand de vrijheid nam hem aan te spreken.”

“Miss Bingley zegt dat hij nooit spraakzaam is tegen vreemden, maar dat hij in intieme kring de meest aimabele prater is.”

“Ik geloof er geen woord van, kindje: als hij zo aimabel was, had hij wel met mevrouw Long gepraat. Nee, ik weet hoe het zit: meneer Darcy – iedereen is het erover eens – is opgeblazen van trots. Hij wist waarschijnlijk dat mevrouw Long geen eigen rijtuig heeft en in een gehuurde koets naar het bal is gekomen.”

“Het kan mij niet schelen dat hij niet met mevrouw Long heeft gepraat,” zei Charlotte, “maar ik had het wel netjes gevonden als hij met Eliza had gedanst.”

“Een volgende keer, Lizzy,” zei de moeder, “zou ik op jouw plaats weigeren met hem te dansen.”

“Wees gerust, mama, ik kan u met zekerheid beloven dat ik nooit met hem zal dansen.”

“Die trots,” zei miss Lucas, “stoort me minder bij hem omdat ik er excuses voor vind. Men kan zich niet verbazen dat een jongeman die zo goed bedeed is – zowel lichamelijk als met voordelen als rang en fortuin – een hoge dunk van zichzelf heeft. Hij heeft, als ik het zo mag zeggen, een beetje het récht om trots te zijn.”

“Zeker,” zei Elizabeth, “en ik zou zijn trots graag door de vingers zien als hij de mijne niet had gekwetst.”

“Trots,” merkte Mary op, die zich graag met diepzinnige psychologie bezighield, “is, geloof ik, een zeer wijdverbreid gevoel. De natuur drijft ons ertoe en weinigen van ons ontsnappen aan die zelfingenomenheid die men koestert vanwege

bepaalde – vaak ingebeelde – kwaliteiten. Ijdelheid en trots zijn verschillende dingen, hoewel men de woorden vaak door elkaar gebruikt; men kan trots zijn zonder ijdel te zijn. Trots heeft meer te maken met de mening die we van onszelf hebben, ijdelheid met die welke we zouden willen dat anderen van ons hebben.”

“Als ik zo rijk was als meneer Darcy,” riep een jonge Lucas die zijn zussen had vergezeld, “zou ik me nergens iets van aantrekken! Ik zou beginnen met een meute jachthonden, en bij elke maaltijd een fles goede wijn drinken.”

De dames van Longbourn brachten al spoedig een bezoek aan de dames van Netherfield, en deze beantwoordden hun beleefdheid volgens alle regels. De charme van Jane versterkte de welwillende gevoelens die mevrouw Hurst en miss Bingley voor haar koesterden, en hoewel ze de moeder belachelijk vonden en de jongere zussen onbeduidend, drukten ze tegenover de twee oudsten de wens uit nader met hen kennis te maken.

Jane ontving dit teken van sympathie met groot plezier, maar Elizabeth vond dat er nog altijd veel hooghartigheid school in de manieren van die dames, zelfs tegenover haar zus. Ze mocht hen beslist niet; toch waardeerde ze hun toenaderingen, omdat ze erin de invloed zag van de bewondering die hun broer voor Jane voelde. Die bewondering werd bij elke ontmoeting duidelijker, en voor Elizabeth leek het even zeker dat Jane steeds meer toegaf aan de sympathie die ze vanaf het begin voor meneer Bingley had gevoeld. Gelukkig, dacht Elizabeth, zou niemand het merken. Want naast veel gevoeligheid bezat Jane een gelijkmatig humeur en een zelfbeheersing die haar beschermde tegen indiscrete nieuwsgierigheid.

Elizabeth deelde deze gedachten met miss Lucas.

“Het kan prettig zijn om in zo’n geval onverschilligen om de tuin te leiden,” antwoordde Charlotte, “maar kan zo’n reserve soms niet een nadeel worden? Als een jong meisje haar voorkeur zo zorgvuldig verbergt voor degene die er het onderwerp van is, loopt ze het risico de kans te missen hem voor zich te winnen, en zich daarna troosten met de gedachte dat de wereld er niets van heeft gemerkt is een schrale troost. Dankbaarheid en ijdelheid spelen zo’n grote rol bij het ontstaan van een genegenheid dat het niet verstandig is die helemaal aan zichzelf over te laten. Je zus bevalt Bingley zonder twijfel, maar het kan daarbij blijven als zij hem niet aanmoedigt.”

“Uw raad zou uitstekend zijn als het alleen om een goed huwelijk ging; maar dat is bij Jane niet het geval. Zij handelt niet uit berekening; ze is zelfs nog niet zeker van de diepte van het gevoel dat ze koestert, en vraagt zich waarschijnlijk af of dat gevoel wel verstandig is. Het is pas twee weken geleden dat ze meneer Bingley heeft leren kennen: ze heeft wel vier keer met hem gedanst in Meryton, hem één ochtend op bezoek gezien op Netherfield, en is meerdere keren bij diners geweest waar hij ook was uitgenodigd; maar dat is niet genoeg om hem goed te kennen.”

“Nou,” zei Charlotte, “ik wens Jane van harte geluk; maar ik denk dat ze evenveel kans heeft gelukkig te worden als ze morgen met meneer Bingley trouwt als wanneer ze een heel jaar zijn karakter bestudeert; want geluk in het huwelijk is puur een kwestie van toeval. De blijdschap van twee echtelieden lijkt mij niet groter doordat ze elkaar vóór het huwelijk door en door kenden; dat weerhoudt verschillen er niet van later te ontstaan en de onvermijdelijke teleurstellingen te veroorzaken. Het is mijns inziens beter zo weinig mogelijk te weten van de gebreken van degene met wie je je leven zult delen!”

“U vermaakt me, Charlotte; maar u meent het niet serieus, toch? Nee, en u zou zelf ook niet zo handelen.”

Terwijl ze meneer Bingley zo observeerde, vermoedde Elizabeth geenszins dat zij zelf begon de aandacht te trekken van zijn vriend. Meneer Darcy had haar aanvankelijk niet knap gevonden. Hij had haar op het bal in Meryton onverschillig bekeken en zich daarna alleen met haar beziggehouden om kritiek op haar te leveren. Maar nauwelijks had hij zijn omgeving overtuigd van haar gebrek aan schoonheid, of hij merkte dat haar grote donkere ogen haar gezicht een bijzonder intelligente uitdrukking gaven. Andere ontdekkingen volgden, even vernederend: hij moest toegeven dat Elizabeth een slank en gracieus figuur had en, hoewel hij had verklaard dat haar manieren niet die van de hogere kringen waren, voelde hij zich aangetrokken door hun bijzondere charme, een mengeling van natuurlijkheid en vrolijkheid. Van dit alles had Elizabeth geen vermoeden. Voor haar was meneer Darcy slechts iemand die nooit probeerde aangenaam te zijn en die haar niet knap genoeg had gevonden om mee te dansen.

Meneer Darcy voelde spoedig de wens haar beter te leren kennen, maar voordat hij besloot een gesprek met haar aan te knopen, begon hij haar te beluisteren wanneer ze met anderen praatte. Het was bij sir William Lucas, waar een groot gezelschap bijeen was, dat deze tactiek voor het eerst de aandacht van Elizabeth trok.

“Ik zou wel eens willen weten,” zei ze tegen Charlotte, “waarom meneer Darcy daarstraks zo’n levendige belangstelling toonde voor wat ik tegen kolonel Forster zei.”

“Alleen hij kan u dat vertellen.”

“Als hij het nog eens doet, zal ik hem laten merken dat ik het zie. Ik houd niet van zijn ironische blik. Als ik hem niet spoedig een van mijn eigen impertinenties serveer, eindigt het er nog mee dat hij mij bang maakt!”

En toen meneer Darcy kort daarna naar de twee jongedames toe kwam zonder blijk te geven van plan hen aan te spreken, daagde miss Lucas haar vriendin uit haar dreigement uit te voeren. Zo uitgedaagd draaide Elizabeth zich naar de nieuwkomer en zei:

“Vindt u ook niet, meneer Darcy, dat ik mij daarstraks zeer eloquent uitdrukte toen ik kolonel Forster plaagde om een bal in Meryton te geven?”

“Met grote welsprekendheid. Maar het is een onderwerp dat jonge meisjes altijd welsprekend maakt.”

“U bent streng voor ons.”

“En nu ga ik haar op mijn beurt plagen,” mengde miss Lucas zich erin. “Eliza, ik open de piano en je weet wat dat betekent...”

“Wat een vreemde vriendin bent u om mij in het openbaar te laten spelen en zingen! Ik zou u er dankbaar voor zijn als ik artistieke pretenties had, maar op dit moment verkies ik te zwijgen voor een publiek dat gewend is de beroemdste virtuozen te horen.”

Toen miss Lucas bleef aandringen, voegde ze eraan toe:

“Goed dan; als het moet, doe ik het.”

Elizabeths talent was aangenaam, maar niet meer dan dat. Toen ze een of twee stukken had gezongen, voordat ze nog kon ingaan op de smekbeden om nog een stuk, nam haar zus Mary, die altijd ongeduldig was om zich te tonen, haar plaats in achter de piano.

Mary, de enige van de Bennet-jongedames die niet knap was, deed veel moeite om haar kennis te vervolmaken. Helaas gaf de ijdelheid die haar ijver aanwakkerde haar tegelijk een pedante en zelfingenomen air die een groter talent dan het hare zou hebben bedorven. Elizabeth speelde veel minder goed dan Mary, maar eenvoudig en natuurlijk, en men had met meer plezier naar haar geluisterd dan naar haar zus. Aan het eind van een eindeloos concerto was Mary blij enige bravo's te oogsten door Schotse airs te spelen die haar jongere zussen hadden gevraagd en die met twee of drie officieren en een paar leden van de familie Lucas aan het andere eind van de salon begonnen te dansen.

Niet ver daarvandaan keek meneer Darcy met afkeuring naar de dansers, omdat hij niet begreep dat men een hele avond kon doorbrengen zonder een moment

voor gesprek te reserveren; hij werd plotseling uit zijn gedachten gehaald door de stem van sir William Lucas:

“Wat een charmant vermaak voor de jeugd is toch dansen, meneer Darcy! Naar mijn mening is het het verfijndste plezier van beschaafde samenlevingen.”

“Zeker, meneer, en het heeft het voordeel dat het ook bij de minst beschaafde samenlevingen in de mode is: alle wilden dansen.”

Sir William glimlachte slechts.

“Uw vriend danst perfect,” ging hij na een ogenblik verder, toen hij Bingley bij de dansers zag komen. “Ik twijfel er niet aan dat u zelf, meneer Darcy, uitblinkt in deze kunst. Danst u vaak aan het hof?”

“Nooit, meneer.”

“Toch zou die nobele plaats zo’n eer van u verdienen.”

“Het is een eer die ik mezelf altijd onthoud wanneer ik dat kan.”

“Men heeft mij verteld dat u een huis in Londen hebt?”

Meneer Darcy boog, maar antwoordde niet.

“Ik heb vroeger zelf wel eens overwogen me daar te vestigen, want ik houd van een beschaafde omgeving, maar ik vreesde dat de stadslucht slecht zou zijn voor de gezondheid van lady Lucas.”

Deze confidenties bleven eveneens onbeantwoord. Toen hij Elizabeth hun kant op zag komen, kreeg sir William een idee dat hem zeer galant leek.

“Hoe! Mijn lieve miss Eliza, u danst niet?” riep hij uit. “Meneer Darcy, sta mij toe u dit jonge meisje voor te stellen als een voortreffelijke danseres. Voor zoveel schoonheid en charme zult u zich zeker niet terugtrekken.”

En terwijl hij Elizabeths hand greep, wilde hij die in die van meneer Darcy leggen, die, geheel verrast, hem echter graag zou hebben genomen, toen het jonge meisje haar hand abrupt terugtrok en met levendige stem zei:

“Echt, meneer, ik heb niet de minste zin om te dansen en geloof u alstublieft dat ik deze kant niet op kwam om een partner te zoeken.”

Met beleefdheid drong meneer Darcy aan om haar de hand te geven, maar tevergeefs. Elizabeths besluit stond vast en zelfs sir William kon haar niet van gedachten doen veranderen.

“U danst zo goed, miss Eliza, dat het wreed is mij het plezier te onthouden u te zien, en meneer Darcy, hoewel hij dit tijdverdrijf weinig waardeert, was zeker helemaal bereid mij dat genoeg een halfuur te verschaffen.”

Elizabeth glimlachte spottend en liep weg. Haar weigering had haar bij meneer Darcy geen kwaad gedaan, en hij dacht met een zekere welwillendheid aan haar toen hij werd aangesproken door miss Bingley.

“Ik raad het onderwerp van uw overpeinzingen,” zei ze.

“Weet u dat zeker?”

“U denkt vast hoe onaangenaam het voor u zou zijn veel avonden door te brengen zoals deze. Dat vind ik ook. God! Wat zijn deze mensen onbeduidend, vulgair en pretentieus! Ik zou veel geven om u te horen zeggen wat u van hen denkt.”

“U vergist zich volkomen; mijn gedachten waren van veel aangename aard: ik dacht alleen aan het grote plezier dat een paar mooie ogen in het gezicht van een knappe vrouw kunnen geven.” Miss Bingley keek hem strak aan en vroeg welke dame hem tot zulke gedachten kon inspireren.

“Miss Elizabeth Bennet,” antwoordde meneer Darcy zonder met zijn ogen te knipperen.

“Miss Elizabeth Bennet!” herhaalde miss Bingley. “Ik sta versteld. Sinds wanneer neemt zij uw gedachten zo in beslag, en wanneer mag ik u mijn gelukwensen aanbieden?”

“Dat is precies de vraag die ik verwachtte. De verbeelding van vrouwen gaat snel en springt in een oogwenk van bewondering naar liefde en van liefde naar huwelijk. Ik wist wel dat u mij uw felicitaties zou aanbieden.”

“O! Als u het zo opvat, beschouw ik de zaak als beklonken. U krijgt werkelijk een heerlijke schoonmoeder en die zal u ongetwijfeld vaak gezelschap houden op Pemberley.” Meneer Darcy luisterde naar deze plagerijen met de grootste onverschilligheid en, gerustgesteld door zijn onbewogen air, gaf miss Bingley vrijelijk de vrije loop aan haar spottende geest.

De fortuin van meneer Bennet bestond bijna geheel uit een landgoed dat een inkomen van tweeduizend pond per jaar opleverde, maar dat – helaas voor zijn dochters – bij gebrek aan een mannelijke erfgenaam zou toevallen aan een verre neef. Het vermogen van hun moeder, hoewel aanzienlijk, kon zo'n verlies niet goedmaken. Mevrouw Bennet, die de dochter was van een advocaat in Meryton, had van haar vader vierduizend pond geërfd; ze had een zus die getrouwd was met een meneer Philips, voormalig klerk en opvolger van haar vader, en een broer die zich eerzaam in Londen in de handel had gevestigd.

Het dorp Longbourn lag op slechts één mijl van Meryton, een handige afstand voor de jonge meisjes, die drie of vier keer per week de behoefte voelden hun tante te bezoeken en tegelijk een blik te werpen op de hoedenwinkel die er tegenover lag. De twee jongsten, frivoler van aard dan hun oudere zussen, toonden een bijzondere ijver bij deze bezoeken. Als er niets beters te doen was, vulde een wandeling naar Meryton hun ochtend en leverde het onderwerp voor de avondgesprekken. Hoe weinig ophefmakend het platteland ook was, ze slaagden er altijd in bij hun tante wat nieuws op te vangen.

Op dit moment waren ze dolgelukkig door de recente aankomst in de buurt van een regiment militie. Het zou er de hele winter gelegerd zijn, met Meryton als hoofdkwartier. De bezoeken aan mevrouw Philips waren nu rijk aan informatie van het hoogste belang; elke dag kwam er iets bij over de officieren, hun namen, hun families, en spoedig maakten ze zelfs persoonlijk kennis met de officieren zelf. Meneer Philips bracht hun allemaal een bezoek, waardoor hij zijn nichtjes een bron van geluk ontsloot die tot dan toe onbekend was. Vanaf dat moment spraken ze alleen nog over officieren, en de grote fortuin van meneer Bingley – die hun moeder al bij de gedachte alleen in extase bracht – stelde voor hen niets voor vergeleken bij het rode uniform van een luitenant.

Op een ochtend, nadat hij hun gesprek over dit onuitputtelijke onderwerp had aangehoord, merkte meneer Bennet koel op:

“Uit alles wat jullie zeggen leid ik af dat jullie twee van de domste meisjes in de streek zijn. Ik vermoedde het al een tijdje, maar nu ben ik er zeker van.”

Catherine, van haar stuk gebracht, zei niets, maar Lydia, met volkomen onverschilligheid, ging door met haar bewondering voor kapitein Carter uit te spreken en de hoop hem die dag nog te zien, want hij vertrok de volgende dag naar Londen.

“Ik ben verbaasd, mijn lieve,” mengde mevrouw Bennet zich erin, “dat u uw eigen dochters zo makkelijk afkraakt. Als ik in een kritische bui was, zou ik niet bij mijn eigen kinderen beginnen.”

“Als mijn dochters dom zijn, hoop ik dat ik dat wel mag opmerken.”

“Ja, maar toevallig zijn ze allemaal juist heel intelligent.”

“Dat is het enige punt – en ik prijs me er gelukkig mee – waarover wij het oneens zijn. Ik hoopte dat onze gevoelens in alles overeenstemden, maar ik moet toegeven dat ze verschillen wat onze twee jongste dochters betreft, die ik opmerkelijk dwaas vind.”

“Mijn lieve meneer Bennet, u kunt niet verwachten dat deze kinderen het oordeel van hun vader en moeder hebben. Als ze onze leeftijd hebben, durf ik te wedden dat ze niet meer aan militairen denken dan wij nu. Ik herinner me de tijd dat ik ook dol was op een uniform; – om eerlijk te zijn, ik heb het nog altijd diep in mijn hart, en als een jonge, elegante kolonel met vijf- of zesduizend pond per jaar om de hand van een van mijn dochters vroeg, zou ik hem zeker niet ontmoedigen. De andere avond bij sir William vond ik kolonel Forster er werkelijk prachtig uitzien in uniform.”

“Mama,” riep Lydia, “mijn tante zegt dat kolonel Forster en kapitein Carter niet meer zo vaak bij miss Watson komen en dat ze hen nu vaak bij boekhandel Clarke ziet.”

Het gesprek werd onderbroken door de binnenkomst van de bediende, die een brief bracht voor Jane. Hij kwam van Netherfield en een knecht wachtte op antwoord.

Mevrouw Bennets ogen fonkelden van plezier en terwijl haar dochter las, bestookte ze haar met vragen:

“Nou, Jane, van wie is hij? Waar gaat het over? Kom, antwoord snel, lieverd.”

“Het is van miss Bingley,” zei Jane, en ze las hardop voor: “Lieve vriendin, als u niet zo vriendelijk bent vandaag bij Louisa en mij te komen dineren, lopen we het risico voor de rest van ons leven ruzie te hebben, want een hele dag tête-à-tête tussen twee vrouwen kan niet eindigen zonder twist. Kom zodra u dit ontvangt. Mijn broer en zijn vrienden dineren met de officieren. Hartelijke groeten. – Caroline BINGLEY.”